

CIMERA ACORD ESTRATÈGIC. DOCUMENT DE TREBALL

Fer front a la crisi econòmica, gran prioritat de país

La crisi econòmica és la prioritat de les prioritats. [Govern, sindicats, empresaris i partits] volem manifestar aquesta convicció i dir al país que en som conscients. Que compartim un diagnòstic bàsic sobre la situació i sobre les línies fonamentals que cal emprendre per fer-hi front. El que ens uneix és molt més del que ens separa.

[El Consell d'Institucions de l'Acord Estratègic i els grups parlamentaris] volem subratllar dos punts:

- La sortida de la crisi va lligada a la millora de la competitivitat de la nostra economia. Transformació del model de competitivitat i sortida de la recessió van juntes. Mai com ara ha estat necessari fer tots els esforços possibles per avançar en aquest sentit.
- El pacte, el diàleg i la concertació són les vies apropiades per aconseguir-ho. Només posant per davant el que ens uneix i anant junts, farem front als problemes que hem d'afrontar. És el que el país espera de nosaltres i sabrem estar a l'alçada. Així ho hem fet amb l'Acord Estratègic i amb els 30 Compromisos, i així cal continuar fent-ho.

És per això que l'Acord Estratègic, que ha estat un bon full de ruta en moments de creixement econòmic, constitueix avui, més que mai, la millor guia per orientar la nostra actuació en el moment present.

Amb aquesta voluntat, la resolució 621/VIII del Parlament de Catalunya va incloure el mandat al Govern de convocar una cimera entre el Consell d'Institucions de l'Acord Estratègic i els grups parlamentaris per tal d'actualitzar les seves mesures, ampliar-les i establir prioritats davant l'actual context econòmic.

Propostes per fer front a la crisi

Avui és necessari seleccionar i prioritzar objectius i mesures que reforcin la millora de la competitivitat del nostre model productiu i permetin incidir amb més força i eficàcia per superar la crisi que travessa la nostra economia. Millora de la competitivitat que passa per augmentar la productivitat, compaginant creixement econòmic, qualitat de l'ocupació i cohesió social.

En conseqüència, plantejem un conjunt de prioritats tendents a reforçar el model de competitivitat que promou l'Acord Estratègic i a afrontar a la vegada les conseqüències de la crisi econòmica.

1. Millorar el finançament i capitalització de les PIMES catalanes

L'accés al crèdit és el problema principal a curt termini que estan patint les empreses catalanes, especialment les PIMES. Els instruments financers de la Generalitat han incrementat la seva activitat creditícia i inversora, les línies de col·laboració departamental i els seus recursos propis per augmentar la seva capacitat de concedir finançament. Tot i així, serà necessari actuar directament per atenuar la insuficiència del crèdit a través de noves línies que puguin aportar liquiditat. I també serà important facilitar la capitalització empresarial, amb instruments de finançament i de capital, a través de la col·laboració público-privada.

Un element per a la millora de la liquiditat de les empreses és la reducció dels terminis de cobrament de les empreses creditors de les Administracions, estenent a curt termini les fórmules de confirming i reduint progressivament a 60 dies els terminis de cobrament.

2. Aplicar polítiques d'estímul a la demanda interna i fomentar una base industrial sòlida, més productiva, innovadora i internacionalitzada

És necessari estimular la demanda interna, a través del manteniment de la inversió i l'impuls del consum en aquells productes que més estan patint la recessió. En aquest sentit, es plantejaria l'aplicació de programes específics d'estímul a la demanda i de transformació estructural de certs sectors madurs com els de béns de consum durable que tenen capacitat d'arrossegament.

Catalunya segueix essent un país industrial tot i el procés de terciarització de la nostra economia. Reforçar la indústria esdevé un repte fonamental pels propers anys si volem generar ocupació de qualitat i fer front al canvi de model productiu. Les polítiques de recerca, innovació empresarial i de transferència tecnològica, així com les d'internacionalització de les empreses constitueixen l'element clau per a competir en una economia globalitzada.

3. Recolzar la transformació del sector de la construcció i promoure la racionalització energètica

El sector que més ha patit la crisi en termes de creixement i d'ocupació és la construcció, i especialment el sector residencial. Malgrat tot, el sector de la construcció seguirà representant una part important de la nostra economia. El sector de la construcció s'ha de reajustar progressivament a través del foment de la VPO, el lloguer, la rehabilitació, la innovació i la racionalització energètica i ambiental.

4. Reforçar les polítiques de formació i ocupació per fer front al repte de l'atur

El repte principal que afronta el nostre país els propers anys és la generació de nova ocupació. Les polítiques de mig i llarg termini de transformació del nostre teixit productiu seran bona part de la solució, però són necessàries també polítiques de curt termini, tant en matèria de formació com d'ocupació, per combatre l'atur, sobretot en aquells territoris més afectats per la crisi.

A part de donar continuïtat als nous serveis d'atenció i formació als aturats i programes d'ocupació, els aspectes a desenvolupar amb més intensitat seran sens dubte les accions de millora en la qualitat, extensió, accés i promoció de la Formació Professional, els programes de beques de mobilitat, avançar en la implantació d'un sistema de pràctiques professionals o alternança entre el treball i la FP reglada i en programes de qualificació professional inicial per a joves.

5. Assegurar la xarxa de protecció social

Les persones que han perdut la seva feina o han cessat la seva activitat així com aquelles que no s'han pogut incorporar encara al mercat laboral pateixen amb més intensitat la cruesa de la crisi econòmica. En aquests moments, disposar de xarxes de protecció social més sòlides es converteix en una necessitat per mantenir i reforçar la cohesió social.

El reforçament de la Renda Mínima d'Inserció i la millora del seu accés ha d'anar acompanyada dels mecanismes de protecció i inclusió social de les persones i col·lectius més desafavorits per assegurar una xarxa de suport a les persones sense ingressos. En la mateixa línia, és convenient reforçar la línia d'ajuts parcials a les persones desocupades per permetre fer front al pagament de les quotes hipotecàries i de lloguer.

6. Fomentar l'activitat emprenedora i el desenvolupament dels sectors emergents

Les noves persones emprenedores són, en bona part, el futur de l'economia catalana i és important promoure un entorn favorable per a la creació d'empreses. Disposar d'un marc legal i fiscal propici per a l'activitat emprenedora, amb el mínim de traves necessàries, crear infraestructures i eines de suport, desenvolupar instruments de finançament adequats als emprenedors i crear una bona base cultural i formativa per a la generació de nova emprenedoria, són alguns dels reptes que cal afrontar a curt termini.

Per altra banda, s'ha d'impulsar el desenvolupament de sectors emergents o generadors d'ocupació com els vinculats a l'economia verda, la biomedicina i la biotecnologia, els serveis intensius en coneixement i els d'atenció a les persones com la dependència.

7. Racionalitzar i simplificar l'Administració

El context actual reclama abordar reformes estructurals en el sector públic tendents a racionalitzar-lo i millorar la seva eficiència. Aquestes actuacions en l'administració han de comportar millores en la relació del sector públic amb els ciutadans i les empreses i avenços en la qualitat, quantitat i eficiència dels serveis públics. La col·laboració i cooperació entre les diferents administracions són elements imprescindibles per a fer una administració pública de qualitat.

Així mateix, és necessari insistir en la reducció de càrregues administratives per a emprenedors, petites i mitjanes empreses, professionals autònoms i ciutadans especialment afectats per la crisi econòmica, donant així compliment a les recomanacions de la Unió Europea.

8. Altres mesures de caràcter estructural

A més a més d'aquestes propostes, per tal de superar la crisi i millorar el model de competitivitat de la nostra economia, s'han d'impulsar diverses reformes de caràcter estructural.

Algunes d'aquestes reformes poden tenir efectes a més curt termini i, per tant, poden ajudar de forma immediata a superar la recessió o reduir-ne els costos associats: la reforma de la formació professional i la formació en el lloc de treball; la reforma de la justícia; la reforma del mercat de l'habitatge i del sòl; la reforma del sistema financer per recuperar la normalitat en el fluxe de crèdit a les empreses; la reforma de les administracions públiques dirigida a racionalitzar el seu creixement, contenir la despesa i augmentar-ne la seva qualitat o, per últim, la reducció dels costos i tràmits administratius per les empreses.

D'altres iniciatives generen beneficis a més llarg termini, però cal plantejar-les des d'ara amb determinació. Cal esmentar especialment l'adequació del sistema de pensions a les necessitats a llarg termini, en el marc del Pacte de Toledo; les reformes laborals i de la negociació col·lectiva per millorar l'ocupabilitat de les persones; un plantejament global del sistema educatiu, des de les causes del fracàs escolar fins a la reforma de les universitats; la reforma del sistema energètic o, finalment, una reforma de la fiscalitat que eviti la competència entre CCAA i millori l'assignació de recursos i que contempli la seva simplificació i el control del frau.

▪

Algunes de les línies enunciades per lluitar contra la crisi es desenvoluparan des del Govern de la Generalitat, d'altres estan en mans del Govern de l'Estat.

El Govern de la Generalitat a través dels mecanismes institucionals adequats, traslladarà al Govern de l'Estat la necessitat d'impulsar les iniciatives plantejades en aquest document que s'hagin d'abordar a aquell nivell, i la conveniència de fer-ho amb un ampli acord.

[El Consell d'Institucions de l'Acord Estratègic i els grups parlamentaris] valoren positivament el diàleg i concertació que li ha permès posar en marxa instruments molt valuosos per al disseny i orientació de les seves polítiques econòmiques i sectorials i orientar-les cap a un model més competitiu, cohesionat i de qualitat. Aquesta és una actitud i un valor tant o més necessari davant l'actual prioritat: superar la crisi econòmica.